

Sygn. akt III AUz 413/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Grażyna Czyżak (spr.)

Sędziowie: SA Aleksandra Urban

SA Maciej Piankowski

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2016 r.

w G. na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z odwołania Przedsiębiorstwa Handlowego (...) Spółki z o.o. w S.

z udziałem G. A., M. M., G. L., M. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne

zażalenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

na pkt 2 postanowienia Sądu Okręgowego w Słupsku - V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 sierpnia 2016 r., sygn. akt V U 404/16

postanawia:

1. oddalić zażalenie,

2. oddalić wniosek Przedsiębiorstwa Handlowego (...) Spółki z o.o. w S.

o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

SSA Grażyna Czyżak SSA Aleksandra Urban SSA Maciej Piankowski

Sygn. akt III AUz 413/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2016 r. Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Słupsku w pkt 1 umorzył postępowanie w sprawie V U 404/16, a w pkt 2, na podstawie art. 102 k.p.c., odstąpił od obciążania Przedsiębiorstwa Handlowego (...) Spółki z o.o. w S. kosztami procesu - wskazując, iż odwołująca Spółka działała w przeświadczeniu słuszności swego działania.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł pozwany zarzucając: naruszenie przepisów § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2016 r. w sprawie opłat

za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy ze względu na przedmiot postępowania wynagrodzenie pełnomocnika powinno zostać przyznane w kwocie wynikającej z treści § 2 ww. rozporządzenia oraz naruszenie przepisów postępowania, a przede wszystkim art. 102 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie. Organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i zasądzenie od ubezpieczonego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na zażalenie Spółka (...) (reprezentowana przez prezesa zarządu) wskazała, iż w niniejszej sprawie winien znaleźć zastosowanie art. 102 k.p.c. albowiem sprawa ta jest jedną z wielu jednorodzących spraw, w stosunku do których ZUS winien wydać jedną decyzję, a nie szereg odrębnych, co w konsekwencji skutkowało jedynie zwielokrotnieniem kosztów zastępstwa procesowego. W związku z czym wniosła o utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenie kosztów procesu za postępowanie zażaleniowe.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

W niniejszej sprawie to Przedsiębiorstwo Handlowe (...) Spółka z o.o. w S. jest stroną przegrywającą spór, jednakże w ocenie Sądu Apelacyjnego okoliczności rozpoznawanej sprawy przemawiają za odstąpieniem od obciążania płatnika składek kosztami zastępstwa procesowego pozwanego organu rentowego na podstawie art. 102 k.p.c. w całości, choć z innych przyczyn niż wskazane w uzasadnieniu Sądu I instancji.

W świetle utrwalonego w orzecznictwie i doktrynie stanowiska, okoliczności, o których mowa w art. 102 k.p.c., dotyczą nie tylko samego przebiegu procesu, lecz także okoliczności pozostających poza postępowaniem, np. takich jak stan majątkowy czy sytuacja życiowa stron. Nie jest zatem wystarczające dla odstąpienia od obciążenia ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego pozwanego powoływanie się na jego działalność opozycyjną. Zgodzić się jednak należy z poglądem, zgodnie z którym szczególne znaczenie dla możliwości zastosowania art. 102 k.p.c. ma ocena sposobu prowadzenia procesu przez stronę z punktu widzenia zasad współżycia społecznego.

Przypomnieć wypada stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 11 maja 2012 r., I UZ 17/12 (OSNP 2013 nr 11-12, poz. 141), w którym Sąd ten uznał, że wydanie przez organ rentowy wielu decyzji dotyczących wysokości podstawy składek na ubezpieczenie społeczne osobno do każdego ubezpieczonego (pracownika tego samego pracodawcy) nie powinno przekładać się

na zwielokrotnienie kosztów zastępstwa procesowego stron. W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy nadał znaczenie okoliczności wydania indywidualnych decyzji zwłaszcza przy ocenie zaistnienia szczególnego przypadku przewidzianego w art. 102 k.p.c. Wskazał, że wynikiem postępowania toczącego się w przedmiocie ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników jednego pracodawcy powinna być jedna decyzja skierowana do płatnika składek, jako jedynego dłużnika. Wydanie wielu decyzji (dotyczących każdego zainteresowanego pracownika z osobna) jest zabiegiem czysto technicznymi nie powinno się przekładać na zwielokrotnienie kosztów pomocy prawnej udzielonej stronom, w szczególności dlatego, że stan faktyczny i prawny w każdej ze spraw jest identyczny.

Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie uznał, że nakład pracy pełnomocnika pozwanego we wszystkich sprawach z odwołań Przedsiębiorstwa Handlowego (...) Spółki z o.o.

w S. od decyzji o ustaleniu podstawy wymiaru składek nie jest o wiele większy, niż gdyby prowadzona była jedna sprawa z udziałem wszystkich zainteresowanych. Również zatem niewspółmierność wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces - pozwanego do stopnia zawłości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika, przy uwzględnieniu przedmiotu sporu oraz przebiegu postępowania sądowego, przemawiała za uznaniem takiej sytuacji

za wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 102 k.p.c.

Sąd Odwoławczy przyjmując, że w sprawie zachodzi przedstawiony powyższej szczególny wypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c. miał także na uwadze, że na rzecz pozwanego zasądzono koszty zastępstwa procesowego w postępowaniach w analogicznych sprawach toczących się między tymi samymi stronami (np. o sygn. akt V U 371/16 i zmieniające je postanowienie Sądu Apelacyjnego

w G. z dnia 14 września 2016 r., III AUz 378/16 oraz V U 370/16 i utrzymujące w mocy postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 października 2016 r., III AUz 411/16). Zdaniem Sądu Odwoławczego nie ma podstaw do mnożenia kolejnych kosztów na rzecz organu rentowego.

W opisanej sytuacji obciążanie płatnika składek kosztami zastępstwa procesowego pozwanego w niniejszej sprawie pozostawałoby w sprzeczności ze społecznym poczuciem sprawiedliwości.

W tym stanie rzeczy, uznając, że uzasadnione jest odstąpienie w całości od obciążania skarżącego kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego stosownie do art. 102 k.p.c., Sąd Apelacyjny na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. orzekł, jak w pkt 1 sentencji.

Z kolei w pkt 2 sentencji, działając w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. a contrario, Sąd Apelacyjny oddalił wniosek Przedsiębiorstwa Handlowego (...) Spółki z o.o. w S.

o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, albowiem spółka nie wykazała, aby takie koszty poniosła. Spółka reprezentowana była w tym postępowaniu przez zarząd jednoosobowy, nie poniosła zatem kosztów zastępstwa procesowego. Nie przedłożono także spisu kosztów.

SSA Grażyna Czyżak SSA Aleksandra Urban SSA Maciej Piankowski